

Vilnius
universiteto
leidykla

KNYGOTYRA 85

ISSN 0204-2061

(ONLINE) ISSN 2345-0053

VILNIUS UNIVERSITY

BOOK SCIENCE

2025

VOLUME

RESEARCH PAPERS

PUBLISHED SINCE 1961

VILNIUS 2025

85

**DEDICATED TO THE 100TH ANNIVERSARY
OF PROFESSOR VLADAS ŽUKAS**

Edited by
DOMAS KAUNAS,
TOMAS PETREIKIS

ISSN 0204-2061

(ONLINE) ISSN 2345-0053

VILNIAUS UNIVERSITETAS

KNYGOTYRA

2025

85

TOMAS

MOKSLO DARBAI

LEIDŽIAMI NUO 1961 M.

VILNIUS 2025

SKIRIAMA PROFESORIAUS VLADO ŽUKO 100-MEČIUI

Sudarė

DOMAS KAUNAS,

TOMAS PETREIKIS

REDAKTORIŲ KOLEGIJA / EDITORIAL BOARD

Vyriausioji redaktorė / Editor-in-Chief

Prof. dr. Aušra Navickienė

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and information)

Vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojai /

Deputy Editors-in-Chief

Prof. habil. dr. Domas KAUNAS

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and information)

Prof. dr. Elena MACEVIČIŪTĖ

Buroso universitetas, Švedija (Komunikacija ir informacija) / University of Borås, Sweden (Communication and information)

Atsakingasis sekretorius / Executive secretary

Dr. Kšištof TOLKAČEVSKI

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and information)

Nariai / Editors

Habil. dr. Ona ALEKNAVIČIENĖ

Lietuvių kalbos institutas, Lietuva (Filologija) / The Institute of the Lithuanian language, Lithuania (Philology)

Prof. dr. Roma BONČKUTĖ

Klaipėdos universitetas, Lietuva (Filologija) / Klaipėda University, Lithuania (Philology)

Prof. dr. Larisa DOVNAR

Nepriklausoma tyrėja (Komunikacija ir informacija) / Independent researcher (Communication and Information)

Dr. Reda GRIŠKAITĖ

Lietuvos istorijos institutas, Lietuva (Istorija) / The Lithuanian Institute of History, Lithuania (History)

Prof. habil. dr. Bożena KOREDCZUK

Wroclavo universitetas, Lenkija (Komunikacija ir informacija) / University of Wrocław, Poland (Communication and Information)

Prof. dr. Miha KOVAČ

Liublianos universitetas, Slovėnija (Komunikacija ir informacija) / University of Ljubljana, Slovenia (Communication and Information)

Dr. Tuija LAINE

Helsinkio universitetas, Suomija (Komunikacija ir informacija) / University of Helsinki, Finland (Communication and Information)

Dr. Jolita LIŠKEVIČIENĖ

Vilniaus dailės akademija, Lietuva (Menotyra) / Vilnius Academy of Arts, Lithuania (History and Theory of Arts)

Prof. dr. Martyn LYONS

Naujojo Pietų Vėlso universitetas, Australija (Komunikacija ir informacija) / University of New South Wales, Australia (Communication and Information)

Doc. dr. Aile MÖLDRE

Talino universitetas, Estija (Komunikacija ir informacija) / Tallinn University, Estonia (Communication and Information)

Prof. dr. Arvydas PACEVIČIUS

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and Information)

Dr. Tomas PETREIKIS

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and Information)

Habil. dr. Christiane SCHILLER

Berlyno Humboldtų universitetas, Vokietija (Filologija) / Humboldt-Universität zu Berlin, Germany (Philology)

Prof. dr. Zoran VELAGIĆ

Osijeko universitetas, Kroatija (Komunikacija ir informacija) / University of Osijek, Croatia (Communication and Information)

Prof. dr. Josée VINCENT

Šerbruko universitetas, Kanada (Filologija ir komunikacija) / Université de Sherbrooke, Canada (Philology and Communication)

Prof. dr. Adriaan van der WEEL

Leideno universitetas, Nyderlandai (Komunikacija ir informacija) / Leiden University, Netherlands (Communication and Information)

Prof. dr. Viesturs ZANDERS

Latvijos universitetas, Latvija (Komunikacija ir informacija) / University of Latvia, Latvia (Communication and Information)

REDAKTORIŲ KOLEGIJOS GARBĖS NARIAI / HONORARY MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD

Doc. dr. Alma BRAZIŪNIENĖ

Vilniaus universitetas, Lietuva (Komunikacija ir informacija) / Vilnius University, Lithuania (Communication and information)

Prof. dr. Leslie HOWSAM

Vindzoro universitetas, Kanada (Istorija) / University of Windsor, Canada (History)

Prof. habil. dr. Krzysztof MIGOŃ

Wroclavo universitetas, Lenkija (Komunikacija ir informacija) / University of Wrocław, Poland (Communication and Information)

Turinys

Domas KAUNAS, Tomas PETREIKIS.
Pratarmė • 7

Straipsniai

Arvydas PACEVIČIUS. Vilniaus universiteto profesorių asmeninių bibliotekų raida ir likimai 1803–1832 m.: aktualios tyrimų kryptys • 13

Remigijus MISIŪNAS. Leidybos vieta finansines paslaugas teikusią senosios išėivijos verslininkų veikloje: Jono M. Tananevičiaus atvejis • 94

Neringa LATVYTĖ. Auditorijos dekodavimo strategijos: Žydų muziejaus Vilniuje (1944–1949) atminties komunikacija • 121

Tetiana KACHAK, Tetyana BLYZNYUK, Roman GOLOD. Vaikų literatūros cenzūra totalitarinėje ir posttotalitarinėje Ukrainos visuomenėje (anglų k.) • 159

Asta URBANAVIČIŪTĖ-GLOBIENĖ. Lietuvių nacionalinės kultūrinės periodikos leidyba 1997–2018 m.: kaitos procesai ir adaptacija • 198

Miha KOVAČ, Mojca KOVAČ-ŠEBART, Jasna MAŽGON. Knygų skaitymo įpročiai tarp Slovėnijos universitetų studentų: iššūkiai ir skaitymo kultūros ateitis (anglų k.) • 227

Tomas PETREIKIS, Nijolė BLIŪDŽIUVIENĖ. Nacionalinės retrospektyviosios bibliografijos

duomenų skaitmeninė integracija: bendraeuropiniai projektai ir Lietuvos patirtis • 246

Šaltiniai

Domas KAUNAS. Vladas Žukas universiteto auditorijose ir moksle • 277

Teodoras ŽUKAS. Vlado Žuko atsiminimai: šaltinis, liudijimas, refleksija • 298

Saulius ŽUKAS, Inga LIEPAITĖ, Eglė JOVAIŠAITĖ, Gintautas ČERNECKIS, Gintautas TRUMPIS. Atsiminimai apie Vladą Žuką • 321

Recenzijos

Elena MACEVIČIŪTĖ. Katinai, dailidės ir buhalteriai: Wayne'o de Fremery bibliografijos interpretacija XXI amžiuje • 338

Kronika

Evelina PADRĖZAITĖ. Profesoriaus Vlado Žuko 100-ųjų gimimo metinių minėjimas Vilniaus universitete • 344

Tomas PETREIKIS, Aušra NAVICKIENĖ. Apginta disertacija apie lietuvių nacionalinės kultūrinės periodikos leidybą • 348

In Memoriam

Tomas PETREIKIS. Violeta Černiauskaitė (1965 05 05–2025 05 31) • 352

Atmena Knygotyros autoriams • 355

Contents

Domas KAUNAS, Tomas PETREIKIS.
Preface (in Lithuanian) • 7

Articles

Arvydas PACEVIČIUS. The Development and Fate of Vilnius University Professors' Personal Libraries in 1803–1832: Current Research Areas (in Lithuanian) • 13

Remigijus MISIŪNAS. The Place of Publishing in the Activities of Old Diaspora Entrepreneurs Engaged in Financial Services: The Case of Jonas M. Tananevičius (in Lithuanian) • 94

Neringa LATVYTĖ. Audience Decoding Strategies: Memory Communication of the Jewish Museum in Vilnius (1944–1949) (in Lithuanian) • 121

Tetiana KACHAK, Tetyana BLYZNYUK, Roman GOLOD. Censorship in Ukrainian Children's Literature in Totalitarian and Post-Totalitarian Society • 159

Asta URBANAVIČIŪTĖ-GLOBIENĖ. Lithuanian National Cultural Periodical Publishing in 1997–2018: Processes of Change and Adaptation (in Lithuanian) • 198

Miha KOVAČ, Mojca KOVAČ-ŠEBART, Jasna MAŽGON. Book Reading Habits of University Students in Slovenia: Challenges and the Future of Reading Culture • 227

Tomas PETREIKIS, Nijolė BLIŪDŽIUVIENĖ. Digital Integration of National Retrospective Bibliography Data: Pan-European Projects and

Lithuanian Experience (in Lithuanian) • 246

Sources

Domas KAUNAS. Vladas Žukas as a University Lecturer and Researcher (in Lithuanian) • 277

Teodoras ŽUKAS. The Memoirs of Vladas Žukas: Source, Evidence, Reflection (in Lithuanian) • 298

Saulius ŽUKAS, Inga LIEPAITĖ, Eglė JOVAIŠAITĖ, Gintautas ČERNECKIS, Gintautas TRUMPIS. Memories of Vladas Žukas (in Lithuanian) • 321

Reviews

Elena MACEVIČIŪTĖ. Cats, Carpenters, and Accountants: Interpretation of Bibliography in the 21st Century by Weyne de Fremery (in Lithuanian) • 338

Chronicle

Evelina PADRĖZAITĖ. Commemoration of Professor Vladas Žukas's 100th Birth Anniversary at Vilnius University (in Lithuanian) • 344

Tomas PETREIKIS, Aušra NAVICKIENĖ. Doctoral Thesis on Publishing of Lithuanian National Cultural Periodicals (in Lithuanian) • 348

In Memoriam

Tomas PETREIKIS. Violeta Černiauskaitė (1965 05 05–2025 05 31) (in Lithuanian) • 352

Reminder for authors • 357